

HÖGSKOLAN I BORÅS
VETENSKAP FÖR PROFESSION

Anneli Bergnell, Agneta Thörner

Till dig som är VFU-lärare till studenter 11FK40 HT 20 Förskolläraryrket termin 4 i kursen ”Förskoledidaktiska perspektiv - barn, naturvetenskap och teknik

Studenten som kommer till dig är bärare av informationen från Högskolan. Studenten ska lämna över uppgiftsbeskrivningar, VFU-dokumentation (innehållande närvaro och VFU-specifika kursmål) samt sina personliga mål. Det är också studenten som ska kontakta dig för att ni tillsammans ska bestämma tider för fältdagarna som ska ske före VFU-perioden. Under VFU-perioden är det viktigt att studenten får möjlighet att ta ett allt större ansvar för olika uppgifter som ingår i förskolläraryrket.

Inget VFU-besök görs av lärare på högskolan under denna kurs.

Kursinnehåll enligt kursplanen

Kursen ges under fjärde terminen i förskolläraryrket och behandlar naturvetenskap och teknik i förskolan. I kursen integreras naturvetenskaplig och teknisk ämnesteorier med didaktik. Hållbar utveckling utifrån ekologiska, sociala och ekonomiska dimensioner diskuteras och problematiseras i relation till såväl yrkesrollen som det pedagogiska arbetet och är integrerat i undervisning och examinationer. Mer specifikt behandlas innehåll som exempelvis ekologi och artkunskap, människokroppen, fysikaliska fenomen, kemiska processer, astronomi, lek, utomhuspedagogik och teknik samt digital teknik. Hälsa och välbefinnande samt närmiljöns betydelse och utformning behandlas i relation till barns möjligheter att utforska, lära och utvecklas. Fokus ligger på hur förskoleverksamhet kan bedrivas för att inspirera och stödja barns intressen och lärande inom dessa områden. Undervisningen i kursen tar sin utgångspunkt i konkreta aktiviteter som förskolebarn intresserar sig för, sysselsätter sig med och utforskar.

Under kursen läggs stor vikt vid studentdelaktighet genom seminarier, workshops och studiebesök där naturvetenskap, teknik, ledarskap och hållbar utveckling problematiseras och diskuteras. Kursens innehåll integreras med estetiska inslag, språk, barnkultur, lek och digitala lärresurser. Under kursen behandlas aktuell forskning och teorier om barns lärande och utveckling med fokus på det naturvetenskapliga området liksom vilka didaktiska konsekvenser val av arbetssätt kan få. Barnintervjuer behandlas både som innehåll och metod.

I kursen ingår tre veckor verksamhetsförlagd utbildning där studenten genomför vissa undervisningsaktiviteter med utgångspunkt i teoretisk och didaktisk kunskap i naturvetenskap.

Mål som ska examineras under VFU-perioden:

- På ett inkluderande sätt i sin undervisning visa förmåga att följa barns naturvetenskapliga och tekniska intressen genom att locka barnen mot naturvetenskapliga och tekniska kunskaper
- Formulera mål, planera, leda, genomföra, utvärdera och dokumentera utomhuspedagogisk verksamhet
- I mötet med barn och kollegor använda ämneskunskaper och ämnesdidaktiska begrepp i ett relevant yrkesspråk
- Producera digitalt innehåll och använda teknik i kreativa processer

VFU-perioden i kursen:

5 fältdagar – före VFU-perioden **VFU Vecka 46, 47 och 48**

Närvarotid: Under fältdagarna och vfu-perioden ska studenterna närvara 7 timmar/dag i barngrupp. Rast ingår ej i dessa timmar. Eventuella möten på förskolan ska dock ingå i dessa 7 timmar. Därtill har studenterna 1 timmas planeringstid/dag ("utanför barngrupp"). Denna planeringstimma kan studenterna lägga när de själva vill under dagen/veckan. Totalt innebär detta 40 timmar/vecka.

Frånvaro: Studenterna ska ta igen den tid de eventuellt är frånvarande. Gäller både fältdagar och vfu-dagar.

Fältdagar

Studenterna ska närvara vid 5 stycken fältdagar. Syftet med fältdagarna är att studenten ska få möjlighet att börja lära känna barnen och verksamheten i olika sammanhang och i olika miljöer. Studenten ska lära känna barnen genom att ta reda på vad de gör, är intresserade av och vad de ställer frågor om. Idén är att studenterna ska fundera på hur detta kan kopplas till naturvetenskaplig undervisning. Studenten ska också under dessa dagar lära känna verksamheten under olika aktiviteter och i olika miljöer (exempelvis inom- och utom-hus) och fundera på vilka förutsättningar som finns att bedriva teknisk och naturvetenskaplig undervisning. Vilka miljöer och vilket material finns att tillgå? Under fältdagarna har studenten inte rätt till handledning men har uppgifter som relaterar till att lära känna barnen och förskolans miljö.

Uppgift under fältdag (a): Naturvetenskapligt barnsamtal/intervjuer

Under fältdagen ska studenten leta efter, observera, dokumentera och delta i naturvetenskapliga samtal/intervjuer som förs i barngruppen. Samtalen/intervjuerna kan äga rum på olika platser och situationer exempelvis vid matbordet, ute på gården eller i hallen när någon läser en bok. Samtalen/intervjuerna kan initieras antingen av barnen, någon pedagog på avdelningen, eller av studenten själv. Genom att följa barnens uttryck i olika aktiviteter under dagen har studenten möjlighet att upptäcka om det är något

naturvetenskapligt innehåll som barnen uppmärksammar i flera situationer under dagen. Uppgiften ger studenten möjlighet att börja lära känna barnen i ett naturvetenskapligt perspektiv.

Studenten ska anteckna det som sägs utan att röja barnens identitet med hänsyn till Högskolan regler gällande GDPR. Studenten får varken göra ljudinspelningar, fotografera eller filma. Syftet med uppgiften är att studenten både ska få möjlighet att börja lära känna barnen och att fördjupa kunskapen om hur barnsamtal/intervjuer med fokus på barns uppfattningar om naturvetenskap kan användas i förskolan.

Uppgift under fältdag (b): Ta reda på vilka digitala redskap som finns tillgängliga på VFU-platsen

VFU och VFU-uppgifter

Under VFU'n ska studenten konkretisera sina teoretiska kunskaper inom kursen med fokus på naturvetenskaplig och teknisk undervisning.

Examination Didaktisk reflektion

Denna examinationsuppgift består av att studenten ska visa på att hon/han har tillägnat sig naturvetenskaplig kunskap. I detta fall didaktisk kunskap om intervjumetodik, forskning och teorier om barns lärande och utveckling och kan omsätta detta i ett ämnesdidaktiskt handlande samt analysera de didaktiska konsekvenserna av detsamma. Studenten ska även kunna beskriva och reflektera över förskolans och förskollärares uppdrag med fokus på naturvetenskap. Detta innebär att studenten har i uppgift att under VFU'n undervisa i naturvetenskap som en målstyrd process. Studenten kan utgå ifrån det tidigare genomförda samtalet under fältdagen (se ovan), men kan också välja ett annat tillvägagångssätt. Under handledningssamtalen är det bra om studenten får möjlighet att berätta och själv föreslå idéer om den egna naturvetenskapliga undervisningen utifrån, litteratur, föreläsningar, workshop och seminarier. Studenten skriver och lämnar in en rapport som bedöms av lärare på högskolan.

Examination Teknik VFU-uppgift

Studenten ska i denna examinationsuppgift producera digitalt innehåll genom att använda teknik i kreativa processer. Studenten ska välja ut och utföra en digital aktivitet med barnen. Uppgiften redovisas och bedöms på högskolan. Observera att studenten inte får göra ljudupptagningar eller fotografera/ filma överhuvudtaget under sin VFU.

Examination Förskolegården

Studenten förbereder sig genom att studera hur utegården används och fungerar. Denna uppgift består av att studenterna tillsammans i studiegruppen väljer ut den av era VFU förskolegårdar som de vill utveckla utifrån ett naturvetenskapligt och hållbart perspektiv. Uppgiften redovisas och bedöms på högskolan.

Utomhuspedagogisk verksamhet

Ett av målen för att VFU-betyget ska uppnås handlar om att ”Formulera mål, planera, leda, genomföra, utvärdera och dokumentera utomhuspedagogisk verksamhet”. Denna uppgift genomförs på VFU'n och har ett naturvetenskapligt fokus.

Betygsunderlag

Det är viktigt att du, som VFU-lärare, tar kontakt med oss på Högskolan om du är tveksam angående din bedömning eller om du misstänker att din student inte kommer att uppnå målen som finns för 11FK40. Vänta inte för länge med att ta kontakt med kursansvarig eller VFU-ansvarig.

VFU:n kommer att bedömas utifrån G och även VG-kriterier. Som VFU-lärare bidrar du med att formulera ett betygsunderlag. Utifrån detta underlag gör lärare på HB en bedömning av studenternas måluppfyllelse.

VFU-konferens

På VFU-konferensen kommer både VFU-lärare och studenter få övergripande VFU-information från VFU-teamet och kursspecifik VFU-information av kursansvariga. Vid detta tillfälle kommer ni att kunna ställa frågor och diskutera olika frågor.

GDPR

Högskolans tolkning av GDPR innebär att studenterna inte får göra några ljudupptagningar, fotografera eller filma. Detta innebär alltså att studenterna exempelvis inte ens får fotografera barnens händer eller förskolans material/miljö.

Kontakt

VFU-ansvarig vfu-lararstudenter@hb.se

Anneli Bergnell anneli.bergnell@hb.se Agneta Thörner agneta.thorner@hb.se

Med hopp om ett gott samarbete
Anneli Bergnell och Agneta Thörner